

แผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริต ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๕

ของ

องค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดไชยศรี
อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์

สำนักงานปลัด
องค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดไชยศรี

คำนำ

การทุจริตเป็นปัญหาใหญ่ของสังคมไทยมาเป็นเวลานานและฉุดรั้งความเจริญก้าวหน้าในการ พัฒนา ศักยภาพและขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ซึ่งในปัจจุบันได้ทวีความรุนแรงขึ้นอย่าง ต่อเนื่อง ทำให้เกิด ความเสียหายในวงกว้าง โดยส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจ ระบบสังคม ระบบการเมือง การปกครอง และการ บริหารราชการเป็นอย่างมาก การแก้ไขปัญหการทุจริตจึงเป็นสิ่งสำคัญที่หน่วยงานใน ภาครัฐซึ่งเป็นหน่วยงานหลัก ในการขับเคลื่อนประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้า สามารถแข่งขันกับต่างประเทศ ได้อย่างทัดเทียมที่จะต้องประสาน ความร่วมมือทั้งภาคเอกชนและภาคประชาสังคม เพื่อความร่วมมือกันพัฒนา ปรับปรุงระบบ การบริหารจัดการและการ พัฒนาคคน ควบคู่ไปพร้อมๆกัน โดยการปลูกฝังความซื่อสัตย์ ความ รับผิดชอบ ความมีวินัย ตลอดจนค่านิยมอื่นๆที่ ถูกต้อง รวมทั้งเข้าใจวิถีดำเนินชีวิตที่สมควรและมีคุณค่า เพื่อให้การดำเนินการดังกล่าวบรรลุผลได้อย่างเป็นรูปธรรม องค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดไชยศรี อำเภอตอนงาน จังหวัดกาฬสินธุ์ จึงได้ดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการ ป้องกันการทุจริต ๔ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๖๔) ขึ้น เพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการ ทุจริตภาครัฐ ให้เกิดผลในทางปฏิบัติ และเพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ ขององค์การบริหารส่วนตำบลสะอาด ไชยศรี ให้บรรลุเป้าหมายและเกิดผลสัมฤทธิ์ตามวิสัยทัศน์ที่ได้กำหนดไว้

สำนักงานปลัด
องค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดไชยศรี

ส่วนที่ ๑ บทนำ

๑. การวิเคราะห์ความเสี่ยงในการเกิดการทุจริตในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การวิเคราะห์ความเสี่ยงในการเกิดการทุจริตในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการบ่งชี้ความเสี่ยงของการทุจริตที่มีอยู่ในองค์กรโดยการประเมินโอกาสของการทุจริตที่อาจเกิดขึ้น ตลอดจนบุคคลหรือหน่วยงานที่อาจเกี่ยวข้องกับการกระทำทุจริต เพื่อพิจารณาว่าการควบคุมและการป้องกันการทุจริตที่มีอยู่ในปัจจุบันมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลหรือไม่ การทุจริตในระดับท้องถิ่นพบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการขยายตัวของการทุจริตในระดับท้องถิ่น ได้แก่ การกระจาย อำนาจลงสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แม้ว่าโดยหลักการแล้วการกระจายอำนาจมีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อให้บริการต่างๆ ของรัฐสามารถตอบสนองต่อความต้องการของชุมชนมากขึ้น มีประสิทธิภาพมากขึ้น แต่ในทางปฏิบัติทำให้แนวโน้มของการ ทุจริตในท้องถิ่นเพิ่มมากยิ่งขึ้นเช่นเดียวกัน ลักษณะการทุจริตในส่วนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำแนกเป็น ๗ ประเภท ดังนี้

๑) การทุจริตด้านงบประมาณ การทำบัญชี การจัดซื้อจัดจ้างและการเงินการคลัง ส่วนใหญ่เกิดจากการละเลยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒) สภาพหรือปัญหาที่เกิดจากตัวบุคคล

๓) สภาพการทุจริตอันเกิดจากช่องว่างของกฎระเบียบและกฎหมาย

๔) สภาพหรือลักษณะปัญหาของการทุจริตที่เกิดจากการขาดความรู้ความเข้าใจและขาดคุณธรรมจริยธรรม

๕) สภาพหรือลักษณะปัญหาที่เกิดจากการขาดประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบ

๖) สภาพหรือลักษณะปัญหาของการทุจริตที่เกิดจากการตรวจสอบขาดความหลากหลายในการตรวจสอบจากภาคส่วน ต่างๆ

๗) สภาพหรือลักษณะปัญหาของการทุจริตที่เกิดจากอำนาจ บารมี และอิทธิพลท้องถิ่น
สาเหตุและปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถสรุปเป็นประเด็นได้ ดังนี้

๑) โอกาส แม้ว่าในปัจจุบันมีหน่วยงานและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแต่พบว่า ยังมีช่องว่างที่ทำให้เกิดโอกาสของการทุจริต ซึ่งโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้นจากการบังคับใช้กฎหมายที่ไม่เข้มแข็ง กฎหมาย กฎระเบียบไม่รัดกุม และอำนาจหน้าที่โดยเฉพาะข้าราชการระดับสูงก็เป็นอีกโอกาสหนึ่งที่ทำให้เกิดการทุจริต

๒) สิ่งจูงใจ เป็นที่ยอมรับว่าสภาวะทางเศรษฐกิจที่มุ่งเน้นเรื่องของวัตถุนิยม สังคมทุนนิยม ทำให้คนในปัจจุบัน มุ่งเน้นการสร้างหาร่ำรวย ด้วยเหตุนี้จึงเป็นแรงจูงใจให้เจ้าหน้าที่มีแนวโน้มที่จะทำพฤติกรรมการทุจริตมากยิ่งขึ้น

๓) การขาดกลไกในการตรวจสอบความโปร่งใส การทุจริตในปัจจุบันมีรูปแบบที่ซับซ้อนขึ้น โดยเฉพาะการทุจริต ในเชิงนโยบายที่ทำให้การทุจริตกลายเป็นความชอบธรรมในสายตาของประชาชน ขาดกลไกการตรวจสอบความโปร่งใสที่มีประสิทธิภาพ ดังนั้นจึงเป็นการยากที่จะเข้าไปตรวจสอบการทุจริตของบุคคลเหล่านี้

/๔) การผูกขาด...

๔) การผูกขาด ในบางกรณีการดำเนินงานของภาครัฐ ได้แก่ การจัดซื้อ-จัดจ้าง เป็นเรื่องของการผูกขาด ดังนั้นจึงมีความเกี่ยวข้องเป็นห่วงโซ่ผลประโยชน์ทางธุรกิจ ในบางครั้งพบบริษัทมีการให้สินบนแก่เจ้าหน้าที่เพื่อให้ตนเองได้รับสิทธิในการดำเนินงานโครงการของภาครัฐ รูปแบบของการผูกขาด ได้แก่ การผูกขาดในโครงการก่อสร้างและโครงสร้างพื้นฐานภาครัฐ

๕) การได้รับค่าตอบแทนที่ไม่เหมาะสม รายได้ไม่เพียงพอต่อรายจ่าย ความยากจนถือเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ข้าราชการมีพฤติกรรมการทุจริต เพราะความต้องการที่จะมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ทำให้เจ้าหน้าที่ต้องแสวงหาช่องทางเพื่อ เพิ่ม “รายได้พิเศษ” ให้กับตนเองและครอบครัว

๖) การขาดจริยธรรม คุณธรรม ในสมัยโบราณ ความซื่อสัตย์สุจริตเป็นคุณธรรมที่ได้รับการเน้นเป็นพิเศษถือว่าเป็น เครื่องวัดความดีของคน แต่ในปัจจุบัน พบว่า คนมีความละอายต่อบาปและเกรงกลัวบาปน้อยลง และมีความเห็นแก่ตัวมากยิ่งขึ้น มองแต่ประโยชน์ส่วนตนเป็นที่ตั้งมากกว่าที่จะยึดผลประโยชน์ส่วนรวม

๗) มีค่านิยมที่ผิด ปัจจุบันค่านิยมของสังคมได้เปลี่ยนจากยกย่องคนดี คนที่มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็น ยกย่องคนที่มี เงิน คนที่เป็นเศรษฐี มหาเศรษฐี คนที่มีตำแหน่งหน้าที่การงานสูง ด้วยเหตุนี้ ผู้ที่มีค่านิยมที่ผิดเห็นว่าการทุจริตเป็นวิถีชีวิตเป็นเรื่องปกติธรรมดา เห็นคนซื้อเป็นคนเชื่อ เห็นคนโกงเป็นคนฉลาด ย่อมจะทำการทุจริตฉ้อราษฎร์ บังหลวง โดยไม่มีความ ละอายต่อบาปและบาป และไม่เกรงกลัวต่อกฎหมายของบ้านเมือง

** หมายเหตุ : การวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดังกล่าวข้างต้น เป็นเพียงตัวอย่างของสาเหตุ และปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งสามารถนำ SWOT Analysis และ McKinsey's ๗s หรือทฤษฎีอื่นๆ มาใช้ในการวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตตามบริบทขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นแต่ละแห่งได้ตามความเหมาะสม

๒. หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันในประเทศไทยถือเป็นปัญหาเรื้อรังที่นับวันยิ่งจะทวีความรุนแรงและสลับซับซ้อน มากยิ่งขึ้นและส่งผลกระทบในวงกว้าง โดยเฉพาะอย่างยิ่งต่อความมั่นคงของชาติ เป็นปัญหาลำดับต้นๆ ที่ขัดขวางการพัฒนาประเทศทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง เนื่องจากเกิดขึ้นทุกภาคส่วนในสังคมไทย ไม่ว่าจะเป็นภาคการเมือง ภาคราชการ โดยเฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมักถูกมองจากภายนอกสังคมว่าเป็นองค์กรที่เอื้อต่อการทุจริตคอร์รัปชันและ มักจะปรากฏข่าวการทุจริตตามสื่อและรายงานของทางราชการอยู่เสมอ ซึ่งได้ส่งผลกระทบต่อกระแสรายการกระจายอำนาจและความศรัทธาต่อระบบการปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างยิ่ง ส่งผลให้ภาพลักษณ์ของประเทศไทยเรื่องการทุจริตคอร์รัปชันมีผลในเชิงลบ สอดคล้องกับการจัดอันดับดัชนีชี้วัดภาพลักษณ์

คอร์รัปชัน (Corruption Perception Index – CPI) ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ใช้ประเมินการทุจริตคอร์รัปชันทั่วโลกที่จัดโดยองค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International –TI) พบว่า ผลคะแนนของประเทศไทยระหว่างปี ๒๕๕๕ – ๒๕๕๘ อยู่ที่ ๓๕ - ๓๘ คะแนน จากคะแนนเต็ม ๑๐๐ โดยในปี ๒๕๕๘ อยู่อันดับที่ ๗๖ จาก ๑๖๘ ประเทศทั่วโลก และเป็นอันดับที่ ๓ ในประเทศอาเซียนรองจากประเทศสิงคโปร์และประเทศมาเลเซีย และล่าสุดพบว่าผลคะแนนของ ประเทศไทยปี ๒๕๕๙ ลดลง ๓ คะแนน จากปี ๒๕๕๘ ได้ลำดับที่ ๑๐๑ จาก ๑๖๘

/ประเทศซึ่ง...

ประเทศ ซึ่งสามารถสะท้อนให้เห็นว่าประเทศ ไทยเป็นประเทศที่มีปัญหาการคอร์รัปชันอยู่ในระดับสูง แม้ว่าในช่วงระยะที่ผ่านมา ประเทศไทยได้แสดงให้เห็นถึงความพยายามในการปราบปรามการป้องกันการทุจริต ไม่ว่าจะเป็น การเป็นประเทศภาคีภายใต้อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต (United Nations Convention Against Corruption-UNCAC) พ.ศ.๒๕๔๖ การจัดตั้งองค์กรตามรัฐธรรมนูญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งคณะกรรมการป้องกันปราบปรามการทุจริตแห่งชาติได้จัดทำยุทธศาสตร์ชาติ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตมาแล้ว ๓ ฉบับ แต่ปัญหาการทุจริตในประเทศไทยไม่ได้มีแนวโน้มที่ลดน้อยถอยลง สาเหตุที่ทำให้การทุจริตเป็นปัญหาที่สำคัญของสังคมไทยประกอบด้วยปัจจัย ทางด้านพื้นฐานโครงสร้างสังคม ซึ่งเป็นสังคมที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานความสัมพันธ์แนวตั้ง (Vertical Relation) หรืออีกนัยหนึ่งคือ พื้นฐานของสังคมอุปถัมภ์ที่ทำให้สังคมไทยยึดติดกับการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน โดยเฉพาะในหมู่ญาติพี่น้องและพวกพ้อง ยึดติดกับกระแสนิยม วัตถุนิยม ติดความสบาย ยกย่องคนที่มีเงินและมีอำนาจ คนไทยบางส่วนมองว่าการทุจริตคอร์รัปชันเป็นเรื่องปกติที่ยอมรับได้ ซึ่งนับได้ว่าเป็น ปัญหาที่ฝังรากลึกในสังคมไทยมาตั้งแต่อดีตหรือกล่าวได้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของค่านิยมและวัฒนธรรมไทยไปแล้ว ผนวกกับปัจจัยทางด้านการท างานที่ไม่ได้บูรณาการความร่วมมือของทุกภาคส่วนไว้ด้วยกัน จึงส่งผลให้การทำงานของกลไกหรือความพยายามที่ได้กล่าวมาข้างต้น ไม่สามารถทำได้อย่างเต็มศักยภาพ ขาดความเข้มแข็ง ปัจจุบันยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตที่ใช้อยู่เป็นฉบับที่ ๓ เริ่มจากปี พ.ศ.๒๕๖๐ จนถึงปี พ.ศ.๒๕๖๔ ซึ่งมุ่งสู่การเป็นประเทศที่มีมาตรฐานทางคุณธรรมจริยธรรม เป็นสังคมมิติใหม่ที่ประชาชนไม่เพิกเฉยต่อการทุจริตทุกรูปแบบ โดยได้รับความร่วมมือจากฝ่ายการเมือง หน่วยงานของรัฐ ตลอดจนประชาชน ในการพิทักษ์รักษาผลประโยชน์ของชาติและประชาชนเพื่อให้ประเทศไทยมีศักดิ์ศรีและเกียรติภูมิในด้านความโปร่งใสทัดเทียมนานาอารยประเทศ โดยกำหนดวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยใสสะอาด ไทยทั้งชาติต้านทุจริต” มีเป้าหมายหลักเพื่อให้ประเทศไทย ได้รับการประเมินดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ในปี พ.ศ.๒๕๖๔ ซึ่งการที่ระดับคะแนนจะสูงขึ้นได้นั้น การบริหารงานภาครัฐต้องมีระดับธรรมาภิบาลที่สูงขึ้น เจ้าหน้าที่ของรัฐและประชาชนต้องมี พฤติกรรมแตกต่างจากที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ไม่ใช่ตำแหน่งหน้าที่ในทางทุจริตประพฤติมิชอบ โดยได้กำหนดยุทธศาสตร์การ ดำเนินงานหลักออกเป็น ๖ ยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ยกกระดับเจตจำนงทางการเมืองในการต่อต้านการทุจริต

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ สกัดกั้นการทุจริตเชิงนโยบาย

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนาระบบป้องกันการทุจริตเชิงรุก

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ปฏิรูปกลไกและกระบวนการปราบปรามการทุจริต

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ ยกกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perception Index : CPI)

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ “สร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต”

ยุทธศาสตร์ “สร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต” เป็นแนวทางยุทธศาสตร์ที่มุ่งเน้นให้ความสำคัญในกระบวนการการปรับปรุงสภาพสังคมให้เกิดภาวะ “ที่ไม่ทน ต่อการทุจริต” โดยเริ่มตั้งแต่กระบวนการกล่อมเกลாதองสังคม ในทุกช่วงวัย ตั้งแต่ปฐมวัยเพื่อสร้างวัฒนธรรมต่อต้านการทุจริต และปลูกฝังความพอเพียง มีวินัย ซื่อสัตย์ สุจริต เป็นการดำเนินการผ่านสถาบันหรือกลุ่มตัวแทนที่ทำหน้าที่ในการกล่อมเกลาทองสังคม ให้มีความเป็นพลเมืองที่ดี มีจิตสาธารณะ จิตอาสาและความเสียสละเพื่อส่วนรวม และเสริมสร้างให้ทุกภาคส่วนมีพฤติกรรมที่ไม่ยอมรับ และต่อต้านการทุจริตในทุกรูปแบบ ผ่านการพัฒนาวัฒนธรรมและการสื่อสารเพื่อการเรียนรู้จะนำมาสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ตลอดจนส่งเสริมและเสริมสร้างบทบาทของสื่อมวลชน กลุ่มทางสังคมและองค์กรวิชาชีพในการสร้าง สังคม โปร่งใสด้วยการบูรณาการแผนงานในทุกระดับของภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ปฏิบัติไปในทิศทางเดียวกัน บน พื้นฐานของการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รวมทั้งแนวทางที่ได้จาก “Benchmarking” โดยถอดบทเรียน และแนวทางการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตจากประเทศต่างๆ ที่ประสบความสำเร็จด้านการป้องกันการทุจริตและปลูกฝังค่านิยมในความซื่อสัตย์สุจริต ตลอดจนไม่ยอมรับการทุจริตทุกรูปแบบมาใช้ให้สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทและสภาพปัญหาของประเทศไทย ควบคู่กับการดำเนินการต่อยอดกลไกหรือแนวทางที่มีอยู่เดิม ด้วยการบูรณาการและเปิดโอกาสให้กับทุกภาคส่วนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาอย่างต่อเนื่องและได้รับ การสนับสนุนอย่างเพียงพอเพื่อให้เกิดผลเป็นรูปธรรมทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ยุทธศาสตร์ที่ ๑ กำหนดกลยุทธ์ และแนวทางตามกลยุทธ์ ดังนี้

กลยุทธ์

กลยุทธ์ที่ ๑ ปรับฐานความคิดทุกช่วงวัยตั้งแต่ปฐมวัยให้สามารถแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัว และ ผลประโยชน์ส่วนรวม

แนวทางตามกลยุทธ์

๑. พัฒนาหลักสูตร/บทเรียน/การเรียนการสอน/การนำเสนอ/รูปแบบ การป้องกันการทุจริตตามแนวคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวและผลประโยชน์ส่วนรวม ในทุกระดับ

๒. การกำหนด พัฒนาหรือปรับปรุงมาตรฐานทางจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ และมีการประกาศใช้ อย่างจริงจัง

กลยุทธ์ที่ ๒ ส่งเสริมให้มีระบบและกระบวนการกล่อมเกลาทองสังคมเพื่อต้าน

แนวทางตามกลยุทธ์

๑. กล่อมเกลาทองสังคมในทุกช่วงวัยตั้งแต่ปฐมวัย เพื่อสร้างพลเมืองที่ดี

๒. พัฒนาคติธรรมและสื่อการเรียนรู้สำหรับทุกช่วงวัยตั้งแต่ปฐมวัย

๓. พัฒนาจิตสำนึกสาธารณะ

๔. การใช้เครื่องมือการสื่อสารทางสังคมเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรม

๕. การเสริมบทบาทการกล่อมเกลาทองสังคมของสื่อมวลชนและองค์กรวิชาชีพ

๖. พัฒนามาตรวัดทางสังคม เพื่อเป็นเครื่องมือในการขัดเกลาพฤติกรรม

/กลยุทธ์ที่ ๓...

กลยุทธ์ที่ ๓ ประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นเครื่องมือด้านทุจริต

แนวทางตามกลยุทธ์

๑. นำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในการกล่อมเกลாதองสังคมและการปฏิบัติงานต่อต้านการทุจริต

๒. พัฒนาหลักสูตร/บทเรียน/การเรียนการสอน/การนำเสนอ/รูปแบบการป้องกันการทุจริตตามแนวทางของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการเรียนการสอนในทุกระดับ

๓. พัฒนาระบบและจัดการองค์ความรู้การป้องกันการทุจริตตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

กลยุทธ์ที่ ๔ เสริมพลังการมีส่วนร่วมของชุมชน (Community) และบูรณาการทุกภาคส่วนเพื่อต่อต้านการทุจริต

แนวทางตามกลยุทธ์

๑. สร้างชุมชนเฝ้าระวังต่อต้านทุจริต

๒. สร้างความตื่นตัวในการแสดงออกต่อเหตุการณ์ทางสังคมที่ผิดต่อจริยธรรมทางสังคมและ/หรือกฎหมายและผลักดันให้เกิดการลงโทษทางสังคม (Social Sanction) และทางกฎหมาย บนพื้นฐานของข้อเท็จจริงและเหตุผล

๓. บูรณาการทุกภาคส่วนเพื่อต่อต้านการทุจริต

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ “ยกระดับเจตจำนงทางการเมืองในการต่อต้านการทุจริต”

จากสถานการณ์ความขัดแย้งในสังคมไทยในห้วงระยะกว่าทศวรรษที่ผ่านมา เมื่อพิจารณาจากประเด็นข้อเรียกร้องหรือประเด็นการชุมนุมประท้วงของประชาชนทุกกลุ่ม ทุกฝ่ายที่มีต่อทุกรัฐบาลที่ผ่านมา จะเห็นได้ว่า ประชาชนทุกกลุ่มทุกฝ่ายต่างมีข้อเรียกร้องที่สอดคล้องร่วมกันประการหนึ่งคือ การต่อต้านการทุจริตของรัฐบาลและเจ้าหน้าที่รัฐ อาจกล่าวได้ว่าปัญหาการทุจริตนั้นเป็นเสมือนศูนย์กลางของปัญหาความขัดแย้งทั้งหมดของสังคมไทย ในห้วงเวลาที่ผ่านมาหนึ่งทศวรรษที่ผ่านมา และการแสดงออกซึ่งเจตจำนงทางการเมืองของประชาชนทุกกลุ่มทุกฝ่ายที่ไม่ยอมรับและไม่อดทนต่อการทุจริตประพจน์มิชอบไม่ว่าจะเป็นรัฐบาลใดก็ตาม ย่อมสะท้อนให้เห็นถึงเจตจำนงทางการเมืองอันแน่วแน่ของประชาชนไทยทุกกลุ่มทุกฝ่าย ที่ต้องการให้การบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาลและการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่รัฐเป็นไปด้วยความโปร่งใส ปราศจากการทุจริตประพจน์มิชอบซึ่งรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันก็ตอบรับต่อเจตจำนงทางการเมืองของประชาชนในเรื่องการต่อต้านการทุจริตอย่างเห็นได้ชัดเจน โดยปรากฏทั้งในส่วน คำปรารภอันเป็นส่วนแสดงเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญของปวงชนชาวไทย และปรากฏทั้งในส่วนเนื้อหาสาระในหมวด ต่างๆ อันเป็นการจัดโครงสร้างและระเบียบทางการเมืองการปกครองที่นำไปสู่การสร้างสังคมที่โปร่งใสปราศจากการทุจริต ซึ่งร่างรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันสะท้อนให้เห็นได้อย่างชัดเจน ถึงความเห็นพ้องต้องกันว่าการปกครองในระบอบ ประชาธิปไตยไทยที่ผ่านมาได้มีเสถียรภาพ หรือราบรื่นเรียบร้อยเป็นเพราะผู้นำไม่นำพาหรือไม่นับถือยำเกรงกฎเกณฑ์การปกครองบ้านเมือง ทุจริตฉ้อฉลหรือบิดเบือนอำนาจ รัฐธรรมนูญฉบับนี้จึงได้มีการวางกลไกป้องกัน ตรวจสอบและจัดการทุจริตและประพจน์มิชอบที่เข้มงวด เด็ดขาด เพื่อมิให้ผู้บริหารที่ปราศจากคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลได้เข้ามามีอำนาจในการปกครองบ้านเมืองหรือเข้ามาใช้อำนาจตามอำเภอใจ

/ดังนั้น เพื่อ...

ดังนั้น เพื่อเป็นการสนองตอบต่อเจตจำนงทางการเมืองในการต่อต้านการทุจริตอันแน่วแน่ของประชาชน ที่ปรากฏให้เห็นอย่างเด่นชัดในห้วงเวลากว่าหนึ่งทศวรรษที่ผ่านมาห้ารงอยู่อย่างต่อเนื่อง และเพื่อเป็นการสนองตอบต่อเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตระยะที่ ๓ จึง ได้กำหนดให้มียุทธศาสตร์การนำเจตจำนงทางการเมืองในการต่อต้านการทุจริตไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมและสอดคล้องเป็นหนึ่งเดียวกัน โดยเป็นยุทธศาสตร์ที่มุ่งเน้นให้ประชาชนและรัฐบาลมีการนำเจตจำนงทางการเมืองการปกครองในเรื่องการต่อต้านการทุจริตไปสู่การปฏิบัติของทุกภาคส่วนอย่างเป็นรูปธรรมและมีความเห็นพ้องสอดคล้องเป็นเดียวหนึ่งกัน อันจะเป็นส่วนหนึ่งในการสร้างสังคมไทยให้มุ่งสู่สังคมที่มีค่านิยมร่วม ในการต่อต้านการทุจริต อันเป็นเจตจำนงทางการเมืองของรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันที่มุ่งแก้ไขปัญหาการเมืองการปกครองไทยให้เกิดเสถียรภาพและความสงบเรียบร้อยในท้ายที่สุด

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ กำหนดกลยุทธ์ และแนวทางตามกลยุทธ์ ดังนี้

กลยุทธ์

กลยุทธ์ที่ ๑ พัฒนากลไกการกำหนดให้นักการเมืองแสดงเจตจำนงทางการเมืองในการต่อต้านการทุจริตต่อสาธารณชน

แนวทางตามกลยุทธ์

๑. กำหนดให้นักการเมืองต้องแสดงเจตจำนงทางการเมืองในการต่อต้านการทุจริตต่อสาธารณชน ก่อนลงสมัครรับเลือกตั้งหรือก่อนดำรงตำแหน่งทางการเมือง

๒. กำหนดให้พรรคการเมืองจัดทำเอกสารแสดงเจตจำนงทางการเมืองของพรรคการเมืองในการต่อต้านการทุจริตและเผยแพร่ให้แก่ประชาชน

กลยุทธ์ที่ ๒ เร่งรัดการกำกับติดตามมาตรฐานทางจริยธรรมของนักการเมืองและเจ้าหน้าที่รัฐในระดับ

แนวทางตามกลยุทธ์

๑. ศึกษาและกำหนดแนวทาง/ขั้นตอนการกำกับติดตามมาตรฐานทางจริยธรรมของนักการเมืองและเจ้าหน้าที่รัฐ

๒. การกำกับติดตามมาตรฐานทางจริยธรรมของนักการเมืองและเจ้าหน้าที่รัฐโดยประชาชน

๓. การประเมินมาตรฐานทางจริยธรรมและคุณธรรมของนักการเมืองและเจ้าหน้าที่รัฐ

กลยุทธ์ที่ ๓ สนับสนุนให้ทุกภาคส่วนกำหนดกลยุทธ์และมาตรการสำหรับเจตจำนงในการต่อต้านการทุจริต

แนวทางตามกลยุทธ์

๑. ศึกษาและวิเคราะห์แนวทางกำหนดกลยุทธ์และมาตรการในการปฏิบัติเจตจำนงทางการเมืองในการต่อต้านการทุจริต ทั้งในระดับชาติและท้องถิ่น

๒. ประสานความร่วมมือระหว่างภาคส่วนต่างๆ ในการกำหนดกลยุทธ์และมาตรการในการปฏิบัติเจตจำนงทางการเมืองในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

๓. การส่งเสริมเจตจำนงทางการเมืองในระดับประชาชน

/กลยุทธ์ที่ ๔...

กลยุทธ์ที่ ๔ พัฒนาระบบการบริหารงบประมาณด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตเพื่อให้ได้รับการ จัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีที่มีสัดส่วนเหมาะสมกับการแก้ปัญหา

แนวทางตามกลยุทธ์

๑. ศึกษาวิเคราะห์แนวทางการปฏิรูประบบการจัดสรรงบประมาณด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตที่เพียงพอและเหมาะสม

๒. จัดทำแผนการปฏิรูประบบการจัดสรรงบประมาณด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตที่เพียงพอและเหมาะสม

กลยุทธ์ที่ ๕ ส่งเสริมการจัดตั้งกองทุนต่อต้านการทุจริตสำหรับภาคเอกชนและภาคประชาชนโดยรัฐให้การสนับสนุนทุนตั้งต้น

แนวทางตามกลยุทธ์

๑. การศึกษาแนวทางการจัดตั้งกองทุนต่อต้านการทุจริตในรูปแบบนิติบุคคล

๒. พัฒนาตัวแบบกองทุนต่อต้านการทุจริตสำหรับภาคเอกชนและภาคประชาชน

กลยุทธ์ที่ ๖ ประยุกต์นวัตกรรมในการกำกับดูแลและควบคุมการดำเนินงานตามเจตจำนงทางการเมืองของพรรคการเมืองที่ได้แสดงไว้ต่อสาธารณะ

แนวทางตามกลยุทธ์

๑. กำหนดให้พรรคการเมืองต้องแสดงแนวทางในการดำเนินนโยบายและการใช้งบประมาณต่อนโยบายนั้นๆ ก่อนที่จะจัดให้มีการเลือกตั้ง

๒. จัดทำระบบฐานข้อมูลแนวทาง/มาตรการในการป้องกันการทุจริตในแต่ละโครงการที่พรรคการเมืองได้หาเสียงไว้กับประชาชน

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ “สกัดกั้นการทุจริตเชิงนโยบาย”

การทุจริตเชิงนโยบาย (Policy Corruption) คือการแสวงหาประโยชน์หรือการเอื้อประโยชน์หรือการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตัวกับผลประโยชน์ส่วนรวมอันเกิดจากการใช้อำนาจทางบริหารในการเสนอโครงการหรือการดำเนินโครงการหรือกิจการใดๆ อันเป็นผลให้ตนเองหรือบุคคลอื่นได้ประโยชน์จากการดำเนินตามโครงการหรือกิจการนั้นๆ และทำให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ การทุจริตในรูปแบบดังกล่าวเป็นปัญหาที่พบมากขึ้นในปัจจุบัน ก่อให้เกิดผลเสียต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศอย่างมหาศาล ซึ่งจากผลการวิจัยที่ผ่านมาพบว่าการทุจริตเชิงนโยบายมักเกิดจากการใช้ช่องว่างทางกฎหมายเข้าแสวงหาประโยชน์ส่วนตน โดยพบตั้งแต่ขั้นตอนการกำหนดนโยบายของพรรคการเมือง การใช้อำนาจอย่างไม่โปร่งใส อย่างไรก็ตาม แม้ว่าผลการวิจัยได้ชี้ให้เห็นว่าโครงการพัฒนาสาธารณะต่างๆ สามารถถูกใช้เป็นเครื่องมือในการทุจริตได้ตลอดเวลา แต่การทุจริตเชิงนโยบาย ก็มักจะเกิดขึ้นในขั้นการกำหนดโครงการตามแผนการบริหารราชการแผ่นดิน เนื่องจากเป็นวาระแรกที่นโยบายของพรรคการเมืองถูกกำหนดให้เป็นรูปธรรม ที่ผ่านมามีหลายองค์กรอิสระและหลายหน่วยงานพยายามหาแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าว แต่เนื่องจากข้อจำกัดในเรื่องอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายไม่ได้มีการกำหนดให้มีอำนาจยับยั้งโครงการที่อาจนำไปสู่การทุจริตได้ รวมถึงขาดการประสานงานระหว่างหน่วยงานในการตรวจสอบนโยบายหรือโครงการต่าง ๆ ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตเชิงนโยบายร่วมกัน

ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตระยะที่ ๓ จึงได้กำหนดให้มียุทธศาสตร์ “สกัดกั้นการทุจริตเชิงนโยบาย” ซึ่งเป็นยุทธศาสตร์ที่มุ่งป้องกัน การทุจริตตลอดกระบวนการนโยบายโดยการกำหนด มาตรการกลไก เสริมสร้างธรรมาภิบาล ตั้งแต่เริ่มขึ้นก่อตัวนโยบาย (Policy formation) ขึ้นการกำหนดนโยบาย (Policy Formulation) ขึ้นตัดสินใจนโยบาย (Policy Decision) ขึ้นการนำนโยบายไปปฏิบัติ (Policy Implementation) ขึ้นการประเมินนโยบาย (Policy Evaluation) และขึ้นป้อนข้อมูลกลับ (Policy Feedback)

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ กำหนดกลยุทธ์ และแนวทางตามกลยุทธ์ ดังนี้

กลยุทธ์

กลยุทธ์ที่ ๑ วางมาตรการเสริมในการสกัดกั้นการทุจริตเชิงนโยบายบนฐานธรรมาภิบาล

แนวทางตามกลยุทธ์

๑. การตรวจสอบแนวนโยบายหาเสียงของพรรคการเมือง

๒. การพัฒนากระบวนการฉันทามติในการก่อตัวนโยบาย

๓. การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับนโยบาย

๔. พัฒนารอบขึ้นการกำหนดนโยบายตามหลักธรรมาภิบาล

๕. พัฒนาเกณฑ์ชี้วัดความเสี่ยงของนโยบาย Policy Risk Indicator (PRI)

๖. พัฒนาแนวปฏิบัติในการยอมรับนโยบายที่ผิดพลาดและแสดงความรับผิดชอบต่อสังคม

๗. กำหนดมาตรการวิเคราะห์ความเสี่ยงและการใช้จ่ายงบประมาณ หมายเหตุ : (เพื่อแก้ไขการทุจริตใน กระบวนการจัดเตรียมงบประมาณ เช่น มีการเอื้อประโยชน์กันระหว่างภาคการเมือง ภาคธุรกิจ เป็นต้น การทุจริตในกระบวนการอนุมัติงบประมาณ เช่น มีความพยายามผันงบประมาณเข้าสู่เขตพื้นที่เลือกตั้งของนักการเมือง เป็นต้น และการทุจริตในกระบวนการบริหารและควบคุมงบประมาณ เช่น การทุจริตในขั้นตอนของการจัดซื้อจัดจ้าง ซึ่งเป็นขั้นตอนที่เกิดการทุจริตมากที่สุด เป็นต้น)

๘. เสริมสร้างความโปร่งใสในกระบวนการพิจารณาร่างกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๙. การกำหนดความรับผิดชอบทางการเมืองของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเกี่ยวกับการทุจริตเชิง

นโยบาย

๑๐. การกำหนดบทลงโทษในกรณีที่มีการฝ่าฝืนจริยธรรมหรือเป็นความผิดในทางบริหาร

๑๑. การสร้างกลไกการตรวจสอบการใช้อำนาจของฝ่ายบริหาร

๑๒. พัฒนานวัตกรรมเพื่อเสริมสร้างความโปร่งใสในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ

๑๓. บูรณาการการติดตามและประเมินนโยบาย

กลยุทธ์ที่ ๒ การรายงานผลสะท้อนการสกัดกั้นการทุจริตเชิงนโยบาย (Policy cycle feedback)

แนวทางตามกลยุทธ์

๑. บูรณาการและประมวลผลข้อมูลเพื่อการรายงานนโยบาย

กลยุทธ์ที่ ๓ การพัฒนานวัตกรรมสำหรับการรายงานและตรวจสอบธรรมาภิบาลในการนโยบาย

ไปปฏิบัติ

แนวทางตามกลยุทธ์

๑. การพัฒนานวัตกรรมสำหรับการส่งเสริมภาคธุรกิจเอกชน สื่อมวลชน และประชาชนให้เข้ามามีส่วนร่วม ในการตรวจสอบ

/กลยุทธ์ที่ ๔...

กลยุทธ์ที่ ๔ ส่งเสริมให้มีการศึกษา วิเคราะห์ ติดตาม และตรวจสอบการทุจริตเชิงนโยบายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

แนวทางตามกลยุทธ์

๑. ศึกษา วิเคราะห์ เพื่อสร้างองค์ความรู้ในการตรวจสอบการทุจริตเชิงนโยบายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒. เผยแพร่องค์ความรู้ในการดำเนินนโยบายอย่างโปร่งใสและไร้การทุจริตให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ “พัฒนาระบบป้องกันการทุจริตเชิงรุก”

ยุทธศาสตร์นี้มุ่งเน้นการพัฒนากลไกและกระบวนการด้านการป้องกันการทุจริตของประเทศไทยให้มีความเข้มแข็งและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นเพื่อลดโอกาสการทุจริตหรือทำให้การทุจริตเกิดยากขึ้นหรือไม่เกิดขึ้น โดยอาศัยทั้งการกำหนดกลไกด้านกฎหมาย กลไกทางการบริหารและกลไกอื่นๆ และเสริมสร้างการปฏิบัติงานของหน่วยงานทั้งภาครัฐ และเอกชน ให้มีธรรมาภิบาล

กลยุทธ์

กลยุทธ์ที่ ๑ เพิ่มประสิทธิภาพระบบงานป้องกันการทุจริต แนวทางตามกลยุทธ์

๑. พัฒนามาตรการเชิงรุกที่สามารถแก้ไขปัญหาการทุจริตในแต่ละระดับ

๒. พัฒนาระบบการทำงานแบบบูรณาการระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม

๓. เพิ่มบทบาทของภาคเอกชนและภาคประชาสังคมในการเข้ามามีส่วนร่วมกับระบบการป้องกันการ

ทุจริต

๔. ยกระดับกลไกการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการป้องกันการทุจริต

กลยุทธ์ที่ ๒ สร้างกลไกการป้องกันเพื่อยับยั้งการทุจริต

แนวทางตามกลยุทธ์

๑. สร้างกลไกป้องกันเพื่อยับยั้งการทุจริต

๒. นำข้อเสนอแนะจากกลไกป้องกันเพื่อยับยั้งการทุจริตสู่การปฏิบัติ

๓. กำหนดกลไกการติดตามและประเมินผลการนำข้อเสนอแนะไปสู่การปฏิบัติ

กลยุทธ์ที่ ๓ พัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อลดปัญหาการทุจริต

แนวทางตามกลยุทธ์

๑. พัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศในระบบบริหารงานสาธารณะ เพื่อลดขั้นตอนหรือกระบวนการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่รัฐ

๒. พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่เปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถศึกษา เรียนรู้และหาข้อมูลเกี่ยวกับการป้องกันการทุจริต (กำหนดเรื่องที่ประชาชนให้ความสนใจ)

กลยุทธ์ที่ ๔ พัฒนารูปแบบการสื่อสารสาธารณะเชิงสร้างสรรค์เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรม

แนวทางตามกลยุทธ์

๑. พัฒนาและยกระดับรูปแบบการสื่อสารสาธารณะเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรม

๒. กำหนดแผนการติดต่อสื่อสารการตลาด (Integrated Marketing Communication-IMC) เพื่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม

กลยุทธ์ที่ ๕ การพัฒนา วิเคราะห์และบูรณาการระบบการประเมินด้านคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงาน เพื่อเชื่อมโยงกับแนวทางการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ของประเทศไทย

แนวทางตามกลยุทธ์

๑. พัฒนาเกณฑ์มาตรฐานการประเมินด้านคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงาน

๒. การบูรณาการระบบการประเมินด้านคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงาน

กลยุทธ์ที่ ๖ สนับสนุนให้ภาคเอกชนดำเนินการตามหลักบรรษัทภิบาล

แนวทางตามกลยุทธ์

๑. ส่งเสริมการดำเนินงานตามหลักบรรษัทภิบาล

๒. สร้างแรงจูงใจในการเป็นตัวอย่างองค์กรภาคเอกชนที่ปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาล

๓. กำหนดบทลงโทษกับภาคเอกชนที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการทุจริต อย่างเด็ดขาดและรุนแรง

กลยุทธ์ที่ ๗ พัฒนาสมรรถนะและองค์ความรู้เชิงสร้างสรรค์ของบุคลากรด้านการป้องกันการทุจริต

แนวทางตามกลยุทธ์

๑. พัฒนาและยกระดับการพัฒนาบุคลากรด้านงานป้องกันและปราบปรามการทุจริต ให้มีความเป็นมืออาชีพและเป็นไปตามมาตรฐานสากล

๒. ต่อยอด ขยายผล องค์ความรู้เชิงสร้างสรรค์ สำหรับการป้องกันการทุจริต

กลยุทธ์ที่ ๘ การพัฒนาระบบและส่งเสริมการดำเนินการตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต ค.ศ.๒๐๐๓ (United Nations Convention Against Corruption C.C. ๒๐๐๓ - UNCAC ๒๐๐๓)

แนวทางตามกลยุทธ์

๑. นโยบายและแนวปฏิบัติเชิงป้องกันเพื่อต่อต้านการทุจริต

๒. ปรับปรุงประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐให้รองรับการป้องกันการทุจริต

๓. สร้างแนวทางการป้องกันการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้างและการจัดการคลังของรัฐ

๔. การรวบรวม การแลกเปลี่ยน การวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการทุจริต

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ “ปฏิรูปกลไกและกระบวนการการปราบปรามการทุจริต”

ยุทธศาสตร์การปฏิรูปกลไกและกระบวนการการปราบปรามการทุจริตเป็นยุทธศาสตร์ที่มุ่งเน้นการปรับปรุงและพัฒนากลไกและกระบวนการต่างๆ ของการปราบปรามการทุจริตทั้งระบบ ให้สามารถดำเนินการได้อย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพและเป็นที่ยอมรับตั้งแต่การปรับปรุงระบบการรับเรื่องร้องเรียนเข้าสู่กระบวนการปราบปรามการทุจริต การพัฒนาระบบการตรวจสอบทรัพย์สินเพื่อตรวจสอบการทุจริต การปฏิรูปกลไกและกระบวนการในการสอบสวนและไต่สวน การปรับปรุงและบูรณาการขั้นตอนและกรอบระยะเวลาในการปฏิบัติงาน

/ของหน่วยงาน...

ของหน่วยงานปราบปรามการทุจริต ให้มีความรวดเร็ว การพัฒนากลไกพิเศษในการดำเนินคดีที่รวดเร็วมากขึ้น การวางแผนกำหนดทิศทางในการปราบปราม การทุจริตตามสถิติและฐานข้อมูลระดับความเสียหาย/ความเร่งด่วน/จำนวนของคดีการทุจริต การศึกษาวิเคราะห์พลวัตของการทุจริตเพื่อตรากฎหมายป้องกันการทุจริตในเชิงรุก การบูรณาการข้อมูลและข่าวกรอง ประกอบการปราบปรามการทุจริตที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งจะทำให้ลดการดำเนินงาน ที่ล่าช้า และซ้ำซ้อน การคุ้มครองพยานและผู้แจ้งเบาะแสในคดีทุจริตที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะทำให้การดำเนินคดี เป็นไปได้อย่างรวดเร็ว และเมื่อคดี ถึงที่สุดแล้วก็จะมีการเผยแพร่เปิดโปงให้สาธารณชนและสังคมเกิดความตระหนัก และเกรงกลัวในการกระทำการทุจริต รวมไปถึงการปรับปรุงและพัฒนาระบบการปราบปรามการทุจริตตามแนวทาง ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต ค.ศ.๒๐๐๓ (United Nations Convention Against Corruption C.C. ๒๐๐๓ – UNCAC ๒๐๐๓) ด้วย ซึ่งในการปฏิรูปกลไกและกระบวนการปราบปรามการทุจริต ดังกล่าวจะมุ่งเน้นการดำเนินการโดยการเพิ่มประสิทธิภาพในการตราเป็นกฎหมาย (Legislation) การบังคับใช้ กฎหมาย (Enforcement) และการตัดสินคดีและลงโทษผู้กระทำความผิด (Judiciary) การบูรณาการร่วมกันของหน่วยงาน ต่าง ๆ ในกระบวนการปราบปรามการทุจริต และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่ทันสมัยในการพัฒนา กลไกต่างๆ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่ง ยุทธศาสตร์นี้จะทำให้การปราบปรามการทุจริตเป็นไปอย่างรวดเร็วและมี ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น คดีการทุจริตต่างๆ ถูกดำเนินการอย่างรวดเร็วและผู้กระทำการทุจริตได้รับการลงโทษ สาธารณชนและสังคมเกิดความตระหนักและเกรงกลัวที่จะกระทำการทุจริตและคดีการทุจริตมีอัตราลดลงได้ในที่สุด

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ กำหนดกลยุทธ์และแนวทางตามกลยุทธ์ ดังนี้

กลยุทธ์

กลยุทธ์ที่ ๑ ปรับปรุงระบบรับเรื่องร้องเรียนการทุจริตให้มีประสิทธิภาพ

แนวทางตามกลยุทธ์

๑. การปรับปรุงระบบการรับเรื่องร้องเรียนของหน่วยงานต่อต้านการทุจริตต่างๆ ให้มีความรวดเร็ว เข้าถึง ได้โดยง่าย

๒. การสร้างความเชื่อมั่นและความไว้วางใจต่อระบบการรับเรื่องร้องเรียน

กลยุทธ์ที่ ๒ ปรับปรุงการตรวจสอบความเคลื่อนไหวและความถูกต้องของทรัพย์สินและหนี้สิน

แนวทางตามกลยุทธ์

๑. การพัฒนาระบบการตรวจสอบความเคลื่อนไหวและการตรวจสอบความถูกต้องของทรัพย์สินและ หนี้สิน (เชื่อมโยงกับรัฐธรรมนูญมาตรา ๒๒๑ และ ๒๔๔)

๒. การกำหนดกลุ่มเป้าหมายในการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินให้ครอบคลุมถึงโอกาสในการ ทุจริต (เชื่อมโยงกับรัฐธรรมนูญมาตรา ๒๒๑ และ ๒๔๔)

กลยุทธ์ที่ ๓ ปรับปรุงกระบวนการและพัฒนากลไกพิเศษในการปราบปรามการทุจริตที่มีความ รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

แนวทางตามกลยุทธ์

๑. การปรับปรุงกระบวนการปราบปรามการทุจริตให้มีความรวดเร็วยิ่งขึ้น (เชื่อมโยงกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๒๑ และ ๒๔๔)

/๒. การสร้างมาตร...

๒. การสร้างมาตรฐานการดำเนินการปราบปรามการทุจริต

๓. การพัฒนากลไกพิเศษ (Fast track) ในการปราบปรามการทุจริต (เชื่อมโยงกับรัฐธรรมนูญมาตรา ๒๒๑ และ ๒๔๔)

๔. การเพิ่มบทบาทในการปราบปรามการทุจริตของหน่วยงานภาครัฐต้นสังกัด

กลยุทธ์ที่ ๔ ตรากฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายในการปราบปรามการทุจริตให้เท่าทันต่อพลวัตของการทุจริตและสอดคล้องกับสนธิสัญญาและมาตรฐานสากล

แนวทางตามกลยุทธ์

๑. การตรากฎหมายหรือปรับปรุงกฎหมายให้เท่าทันต่อพลวัตของการทุจริต

๒. การตรากฎหมายหรือปรับปรุงกฎหมายเพื่อสนับสนุนให้หน่วยงานในกระบวนการปราบปรามการทุจริต ดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับสนธิสัญญาและมาตรฐานสากล

๓. การประเมินติดตามการอนุวัติการตามสนธิสัญญา เพื่อให้ความเห็นทางกฎหมายในการเสนอแก้ไขกฎหมายแลกระบวนการปราบปรามการทุจริตให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล

๔. การบังคับใช้กฎหมายและดำเนินคดีตามระดับความเสียหาย/ความเร่งด่วน/สถิติการทุจริต (เชื่อมโยงกับ รัฐธรรมนูญมาตรา ๒๑๕)

๕. การบังคับใช้กฎหมายและดำเนินคดีเฉพาะในแต่ละพื้นที่ของประเทศ (เชื่อมโยงกับรัฐธรรมนูญมาตรา ๒๑๕)

๖. การบูรณาการกับหน่วยงานภาครัฐต้นสังกัดในการบังคับใช้กฎหมายและลงโทษทางอาญาหรือทางวินัย ในความผิดเกี่ยวกับการทุจริตหรือจริยธรรมของเจ้าหน้าที่รัฐ

กลยุทธ์ที่ ๕ บูรณาการข้อมูลและข่าวกรองในการปราบปรามการทุจริต

แนวทางตามกลยุทธ์

๑. พัฒนาระบบฐานข้อมูลประกอบการปราบปรามการทุจริตระหว่างหน่วยงานปราบปรามการทุจริต๒ (เชื่อมโยงกับรัฐธรรมนูญมาตรา ๒๒๑ และ ๒๔๔)

๒. จัดตั้งประชาคมข่าวกรองด้านการปราบปรามการทุจริต

๓. การประสานความร่วมมือกับองค์กรสื่อมวลชน สื่อสาธารณะ หน่วยงานประชาสังคมและหน่วยงานธุรกิจ เอกชน เกี่ยวกับข้อมูลและข่าวกรองประกอบการปราบปรามการทุจริต (เชื่อมโยงกับรัฐธรรมนูญมาตรา ๒๒๑ และ ๒๔๔)

กลยุทธ์ที่ ๖ การเพิ่มประสิทธิภาพในการคุ้มครองพยานและผู้แจ้งเบาะแส (Whistleblower) และเจ้าหน้าที่ ในกระบวนการปราบปรามการทุจริต

แนวทางตามกลยุทธ์

๑. การมีมาตรการในการคุ้มครองพยานและผู้ให้เบาะแส (whistleblower) ที่มีความน่าเชื่อถือและสร้างความมั่นใจแก่ผู้ถูกคุ้มครองได้

๒. การมีมาตรการในการคุ้มครองเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในกระบวนการปราบปรามการทุจริต

๓. การกำหนดรางวัลหรือสิ่งจูงใจในการแจ้งเบาะแสในคดี

/กลยุทธ์ที่ ๗...

กลยุทธ์ที่ ๗ พัฒนาสมรรถนะและองค์ความรู้เชิงสหวิทยาการของเจ้าหน้าที่ในกระบวนการปราบปรามการทุจริต

แนวทางตามกลยุทธ์

๑. การพัฒนาองค์ความรู้/ทักษะ/ขีดความสามารถ รวมไปถึงความรู้ในเชิงสหวิทยาการให้แก่เจ้าหน้าที่ ปราบปรามการทุจริต (non-training)

๒. การพัฒนาเจ้าหน้าที่ปราบปรามการทุจริตให้มีความรู้/ทักษะ/ขีดความสามารถ ที่เป็นมาตรฐาน และเท่าทันต่อพลวัตของการทุจริต (training)

๓. การแบ่งปันความรู้ (Knowledge sharing) และแลกเปลี่ยนเจ้าหน้าที่ปราบปรามการทุจริต

กลยุทธ์ที่ ๘ การเปิดโปงผู้กระทำความผิดให้สาธารณชนรับทราบและตระหนักถึงโทษของการกระทำการทุจริตเมื่อคดีถึงที่สุด

แนวทางตามกลยุทธ์

๑. การเปิดโปงการทุจริตอย่างสร้างสรรค์และพัฒนาช่องทางในการเผยแพร่เปิดโปงการทุจริตที่เข้าถึงการรับรู้ของสาธารณชนอย่างกว้างขวาง

กลยุทธ์ที่ ๙ การเพิ่มประสิทธิภาพในการคุ้มครองพยานและผู้แจ้งเบาะแส (Whistleblower) และเจ้าหน้าที่ ในกระบวนการปราบปรามการทุจริต

แนวทางตามกลยุทธ์

๑. จัดให้มีทรัพยากรที่เหมาะสมเพื่อรองรับการเพิ่มขึ้นของปริมาณคดีทุจริตระหว่างประเทศตามกรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ “ยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ของประเทศไทย”

ยุทธศาสตร์ยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้เรื่องการทุจริตของประเทศไทย เป็นยุทธศาสตร์ที่มุ่งเน้นการยกระดับมาตรฐานด้านความโปร่งใสและการจัดการการยกระดับค่าดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทย โดยการศึกษาวิเคราะห์ประเด็นการประเมิน และวิธีการสำรวจตามแต่ละแหล่งข้อมูล และเร่งรัด กำกับ ติดตามให้หน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องปฏิบัติหรือปรับปรุงการทำงาน รวมไปถึงการบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างภาครัฐ หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม ภาคเอกชนและต่างประเทศ เพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ของประเทศไทย

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ กำหนดกลยุทธ์และแนวทางตามกลยุทธ์ ดังนี้

กลยุทธ์

กลยุทธ์ที่ ๑ ศึกษาและกำกับติดตามการยกระดับดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ของประเทศไทย

แนวทางตามกลยุทธ์

๑. ศึกษา วิเคราะห์ประเด็นการประเมินและวิธีการสำรวจตามแต่ละแหล่งข้อมูลที่ใช้สำหรับการจัดอันดับ ดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI)

๒. บุคลากรหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อยกระดับดัชนีการรับรู้เรื่องการทุจริตของประเทศ (CPI)

๓. เปรียบเทียบและกำกับติดตามการดำเนินการยกระดับดัชนีการรับรู้เรื่องการทุจริตของประเทศ (CPI)

๔. การจัดการการรับรู้ (Perceptions)

กลยุทธ์ที่ ๒ บุคลากรเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตเพื่อ
ยกระดับ ดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ของประเทศไทย

แนวทางตามกลยุทธ์

๑. วิเคราะห์และเชื่อมโยงเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
ระยะที่ ๓ (ยุทธศาสตร์ที่ ๑ – ยุทธศาสตร์ที่ ๕) เพื่อยกระดับดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) ของประเทศ

๒. กำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์

๑.๒ นโยบายรัฐบาล พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา รัฐบาลของ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี มีนโยบายในการบริหารราชการแผ่นดินด้านต่างๆ รวม ๑๑ ด้าน โดยด้านที่เกี่ยวข้องการส่งเสริมและ
พัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของบุคคล คือ นโยบายข้อที่ ๑๐ สรุปได้ ดังนี้

นโยบายที่ ๑๐. นโยบายการส่งเสริมการบริหารราชการแผ่นดินที่มีธรรมาภิบาลและการป้องกัน
ปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ ดำเนินการจัดระบบอัตราค่าตอบแทนบุคลากร
ภาครัฐให้เหมาะสมและเป็นธรรม ยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี เพื่อสร้างความเชื่อมั่นวางใจ ในระบบ
ราชการ ลดต้นทุนดำเนินการของภาครัฐกิจเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันกับนานาชาติ การรักษาคูคลองของ
ภาครัฐที่มีประสิทธิภาพไว้ในระบบราชการ โดยจะดำเนินการตั้งแต่ระยะเฉพาะหน้าไปตามลำดับความจำเป็นและ
ตามที่กฎหมายเอื้อให้สามารถดำเนินการได้ในระยะแรก กระจายอำนาจเพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงการบริหาร
สาธารณะได้รวดเร็ว ทั้งจะวางมาตรการทางกฎหมาย มิให้เจ้าหน้าที่หลักเลี้ยว ประวิงเวลาหรือใช้อำนาจโดยมิชอบ
ก่อให้เกิดการทุจริต หรือสร้างความเสียหายแก่ ประชาชนโดยเฉพาะนักลงทุน ในระยะเฉพาะหน้าจะเน้นการปรับปรุง
หน่วยงานให้บริการด้านการทำธุรกิจ การลงทุนและด้านบริการสาธารณะในชีวิตประจำวันเป็นสำคัญ เสริมสร้างระบบ
คุณธรรมในการแต่งตั้งและโยกย้ายบุคลากร ภาครัฐ วางมาตรการป้องกันการแทรกแซงจากนักการเมือง และส่งเสริม
ให้มีการนาระบบพิทักษ์คุณธรรมมาใช้ในการบริหารงานบุคคลของเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่างๆ ปรับปรุงและจัดให้มีกฎหมาย
เพื่อให้ครอบคลุมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและการมีผลประโยชน์ทับซ้อนในภาครัฐทุกระดับ โดยถือว่า
เรื่องนี้เป็นวาระสำคัญเร่งด่วนแห่งชาติและเป็นเรื่องที่ต้องแทรกอยู่ในการปฏิรูปทุกด้าน ทั้งจะเร่งรัดการดำเนินการ
ต่อผู้กระทำการทุจริตทั้งในด้านวินัยและคดี รวมทั้งให้ ผู้ใช้บริการมีโอกาสประเมินระดับความน่าเชื่อถือของหน่วยงาน
รัฐและเปิดเผยผลการประเมินต่อประชาชน อีกทั้งจะทำกรณีศึกษาที่เคยเป็นปัญหา เช่น การจัดซื้อจัดจ้าง การร่วมทุน
การใช้จ่ายเงินภาครัฐ การปฏิบัติโดยมิชอบ ซึ่งได้มีคำวินิจฉัยขององค์กรต่างๆ มาเป็นบทเรียนให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่
ของรัฐและประมวลเป็นกฎระเบียบหรือคู่มือในการปฏิบัติราชการ

๑.๓ คำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๖๙/๒๕๕๙ เรื่อง มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหการ
ทุจริต ประพฤติ มิชอบ เพื่อให้การบริหารราชการของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ในการดูแลความปลอดภัยให้แก่
ประชาชน รวมทั้งเพื่อให้เกิดความสงบสุขแก่สังคมและผลประโยชน์ของประเทศชาติโดยรวม ในการป้องกันและแก้ไข
ปัญหาการ ทุจริตประพฤติมิชอบ คณะรักษาความสงบแห่งชาติจึงมีคำสั่งดังต่อไปนี้

/ข้อ ๑ ให้...

ข้อ ๑ ให้ทุกส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐกำหนดมาตรการหรือแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบในส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ โดยมุ่งเน้นการสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารงาน และส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการตรวจสอบ เฝ้าระวัง เพื่อสกัดกั้นมิให้เกิดการทุจริตประพฤติมิชอบได้

ข้อ ๒ ในกรณีที่มีการกล่าวหาหรือพบเหตุอันควรสงสัยว่าข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการหรือเกี่ยวข้องกับการทุจริตประพฤติมิชอบ ทั้งในฐานะตัวการ ผู้ใช้หรือผู้สนับสนุนให้หัวหน้าส่วนราชการและหัวหน้าหน่วยงานของรัฐดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ภายใต้พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.๒๕๔๖ ประกอบกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคล โดยให้บังคับใช้มาตรการทางวินัย มาตรการทางปกครองและมาตรการทางกฎหมายอย่างเฉียบขาดและรวดเร็ว

ข้อ ๓ ในกรณีการจัดซื้อจัดจ้างของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐให้หัวหน้าส่วนราชการและหัวหน้าหน่วยงานของรัฐมีหน้าที่ในการควบคุม กำกับดูแล การดำเนินงานให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๔๒ อย่างเคร่งครัด

ข้อ ๔ กรณีที่หัวหน้าส่วนราชการหรือผู้บังคับบัญชาปล่อยปละละเลย ไม่ดำเนินการตามข้อ ๒ และข้อ ๓ ให้ ถือเป็นความผิดวินัยหรือความผิดทางอาญาแล้วแต่กรณี

ข้อ ๕ ให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐดำเนินการแสวงหารวบรวมและดำเนินการอื่นใด เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานในการที่จะทราบรายละเอียดและพิสูจน์เกี่ยวกับการทุจริตในภาครัฐ รวมทั้งติดตาม เฝ้าระวังผลการดำเนินงานตามข้อ ๑ ข้อ ๒ ข้อ ๓ และข้อ ๔ และรายงานผลการปฏิบัติพร้อมทั้งเสนอความเห็นให้คณะรักษาความสงบแห่งชาติทราบและพิจารณาอย่างต่อเนื่อง